

Program „Staré Mesto bez nelegálnych grafitov“

Grafity je kresba prevedená pigmentovými farbami na poréznom povrchu, v ktorom zotrúva a mení tak trvalo jeho estetický vzhľad. Sú zaradené do dvoch kategórií: vandalizmus (poškodzovanie rôznych objektov sprejovaním) a pouličné umenie „street art“.

V mestskej časti sa prevažne vyskytuje prvá kategória – vandalizmus. Existuje veľmi obmedzené množstvo preventívnych opatrení proti sprejerstvu, ktoré v praxi naozaj fungujú:

1. Kamerové záznamy sú často nepoužiteľné, pretože:
 - identifikovať sprejera na základe záznamu je ťažké,
 - sprejerstvo pod kamerami zvyšuje adrenalín v krvi.
2. Prichytiť sprejera pri čine je zriedkavosťou.
3. Vytvorenie legálnych plôch pre sprejerov nerieši problém vandalizmu.

LEGÁLNE PLOCHY

Legálne plochy využívajú predstavitelia „street artu“, ktorí nepatria do skupiny tých, ktorí znehodnocujú budovy a verejné priestranstvo. Nepracujú anonymne, návrhy ich diel sú zvyčajne odsúhlasované poskytovateľom plochy a väčšina ich diel prispieva k skrášleniu prostredia.

Odstrániť grafity je komplikované hlavne zo savých podkladov, ako sú napr. omietky, štruktúrované omietky a brizolity, kedy môže dôjsť aj k odstráneniu farby fasády a z povrchov vytvorených z ušľachtilých materiálov (mramor, teraco, žula, prírodný kameň), u ktorých sa sprejová farba môže dostať hlboko do štruktúry materiálu. Je dôležité odstrániť grafity do takej miery, aby sa nezhoršovala kvalita náteru a paropriepustnosť povrchu. Naopak, pri nesavých materiáloch je úspešnosť 100%-ná.

Odstraňovanie grafitov nemožno technologicky vykonať **ak klesne vonkajšia teplota pod 10 °C**. Niektoré spoločnosti, ktoré vykonávajú túto službu deklarujú, že pri nižších teplotách nepribúdajú ani grafity.

ANTIGRAFITOVÝ NÁTER – NAJÚČINNEJŠIE OPATRENIE

Najúčinnejším opatrením na „boj“ s týmto fenoménom je **antigrafitový náter spolu so zabezpečením servisu po jeho postriekaní**. Je možné ho aplikovať na akýkoľvek povrch tak, aby bol chránený aj voči poveternostným podmienkam. Plochy, ktoré sú takto ošetrené sprejerom nelákajú. Najväčšou výhodou antigrafitového náteru je fakt, že sa plocha po opätovnom postriekaní sprejom jednoducho vyčistí. Je potrebné vybrať také produkty, ktoré sú bezpečné pre životné prostredie a nepoškodia trávu, rastliny a dreviny.

Pri odstraňovaní grafitov z povrchov neošetrených antigrafitovým náterom je úspešnosť ich odstránenia 60 – 90 %.

NELEGÁLNE GRAFITY V MESTSKEJ ČASTI BRATISLAVA-STARÉ MESTO

V mestskej časti Bratislava-Staré Mesto je badateľný značný nárast nelegálnych grafitov na rôznych objektoch nachádzajúcich sa na jej území. Ich existenciou sa znižuje nesporná atraktivita verejného priestoru, ktorý je srdcom hlavného mesta.

Prvým opatrením mestskej časti na odstránenie tohto nežiadúceho javu je jej intenzívnejšia spolupráca s Mestskou políciou Bratislava a Policajným zborom SR, ktorého cieľom je stotožnenie a potrestanie páchatelia trestného činu vandalizmu. Mestská časť v rámci uvedenej spolupráce priebežne kontroluje objekty, ktoré najviac „zaujímajú“ sprejerov a tieto informácie poskytuje policajným zložkám, ktoré ich vo zvýšenej miere monitorujú.

Druhým opatrením mestskej časti bude odstraňovanie nelegálnych grafitov z budov/objektov vo vlastníctve alebo správe mestskej časti vo vlastnej réžii a z verejných priestorov.

Tretím opatrením je ponuka Technických služieb Starého Mesta, a.s. – komunálneho podniku mestskej časti pre vlastníkov/správcov budov a objektov využiť Program „**Staré Mesto bez nelegálnych grafitov**“, ktorý bol spracovaný oddelením životného prostredia, správnych konaní a verejného poriadku, referát životného prostredia (ďalej len OŽP) v spolupráci s Technickými službami Starého Mesta, a.s. v spolupráci s oddelením životného prostredia, správnych konaní a verejného poriadku, referát životného prostredia (ďalej len OŽP).

PROGRAM „STARÉ MESTO BEZ NELEGÁLNYCH GRAFITOV“

V úvode programu je potrebné zistiť záujem zo strany vlastníkov/správcov budov a objektov o službu poskytovanú Technických služieb Starého Mesta, a.s. - komunálneho podniku mestskej časti. Z výsledkov prieskumu a podľa rozsahu požiadaviek záujemcov, Technické služby Starého Mesta, a.s. - komunálny podnik mestskej časti určia ďalší postupu v rámci programu.

Cieľ programu:

- zvýšiť kvalitu a atraktivitu životného prostredia pre obyvateľov a návštevníkov mestskej časti efektívnym a ekologickým odstraňovaním grafitov:
 - z fasád budov,
 - z podchodov,
 - zo zábradlí,
 - z mobiliáru,
 - z pamätníkov, pomníkov a sôch,
 - z objektov občianskej vybavenosti,
 - z dopravného značenia.
- dosiahnuť trvalo udržateľnú kvalitu prostredia aplikáciou antigrafitového náteru.

Program bude realizovať akciová spoločnosť Technické služby Starého Mesta, a.s. V rámci uvedeného programu sú spoločnosťou ponúkané služby súvisiace s čistením fasád budov a objektov v súkromnom vlastníctve za finančnú úhradu.

Spoločnosť v rámci mesačného poplatku zabezpečí dohľad nad čistotou a údržbou priestorov počas dohodnutého obdobia. V mesačnom poplatku, ktorý bude individuálne dohodnutý na základe zmluvného vzťahu so správcami budov alebo jednotlivými vlastníkmi rodinných domov, zabezpečí akékoľvek odstránenie nečistôt a poškodení spôsobených nielen vandalizmom alebo aj grafitmi.

Ako postupovať:

Žiadateľ požiada o zapojenie sa do programu poslaním emailu na info@tssm.sk, alebo na antigrafity@tssm.sk, v ktorom uvedie názov žiadateľa, adresu, kontaktnú osobu, kde sa budova/objekt nachádza (adresa a parcelné číslo), list z vlastníctva. Na základe emailu bude pripravená zmluva, ktorá bude účastníkovi poslaná na podpis.

Budova ktorá sa stane súčasťou programu a bude ošetrená antigrafitovým náterom označíme uvedeným symbolom.

ZDROJ:

http://www.isomat.sk/anti-graffiti-system/?gclid=CjwKCAjwhbHIBRAMEiwAoDA34zFDkq0wNICrk2P3qDRXMICOnLpXMuy8xMo4t5gPjF_3RLzD7OnjhoCm0sQAvD_BwE

<https://www.ech.sk/odstranovanie-graffiti-grafitov/>

<https://www.ingoclear.sk/produkty/zariadenie-na-odstranovanie-grafiti-tornado-ac35-zariadenie-na-odstranovanie-grafiti-tornado-ac35>

Vzory prihlášok a zmluvy v češtine:

<https://www.praha3.cz/radnicni-noviny/mestska-cast-praha-3-bude-od-roku-2017-realizovat-bdquo-antigrafiti-program-na-uzemi-prahy-3-ldquo-n207781.html>